

Gemeenteraad (Het Debat en Het Besluit) GHG

Raadsvoorstel

Vergadering van 22 april 2021
Gemeente Hardinxveld-
Giessendam - Hardinxveld-
Giessendam
Auteur: Evelien van der Lende
e.van.der.lende@hardinxveld-
giessendam.nl

Hoofdlijnennotitie Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Drechtsteden

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de Hoofdlijnennotitie Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Drechtsteden.
2. In te stemmen met de concept reactie op de Hoofdlijnennotitie.

Inhoud

Inleiding

In 2018 is het Deetman-rapport over de regionale samenwerking in de Drechtsteden verschenen. Namens Hardinxveld-Giessendam hebben burgemeester Heijkoop en wethouder Boerman deelgenomen aan de voorbereidingscommissie. Dit rapport en de uitwerking hiervan zijn behandeld in het Debat & Besluit van 4 april 2019. De raad heeft toen meegegeven dat voortvarend moest worden gewerkt aan een concreet vervolg.

Op 29 oktober 2019 heeft de gemeenteraad van Dordrecht een motie aangenomen over de samenwerking binnen het sociaal domein in de Drechtsteden. Naar aanleiding van deze motie zijn de colleges van de Drechtstedengemeenten tot een principeakkoord gekomen over de toekomstige samenwerking tussen de Drechtstedengemeenten in het sociaal domein en over de overige dochters van de GRD.

In het Debat & Besluit van 17 december 2020 heeft de raad ingestemd met het principebesluit over de toekomstige samenwerking binnen de Drechtsteden, de transformatie van de huidige Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden naar een klassieke gemeenschappelijke regeling voor het sociaal domein en met de geformuleerde uitgangspunten voor die klassieke gemeenschappelijke regeling.

De Hoofdlijnennotitie Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Drechtsteden is de eerste mijlpaal van het transitiepoor GR Sociaal. Hierin zijn de eerste contouren van de vernieuwde samenwerking beschreven. Deze notitie geeft inzicht in het 'waarom en wat' van de transitie. De inhoud staat hierbij centraal. De volgende mijlpaal is de concept tekst GR met daarin onder andere de uitwerking van de inrichting van het bestuur, de stemverhoudingen, het proces van maatwerk en de financiële consequenties. Deze gaat eind mei in de route.

Het college biedt deze hoofdlijnennotitie nu aan de gemeenteraad aan. De planning is strak en ambitieus. Dit is noodzakelijk om op 1 januari 2022 van start te kunnen gaan met onze nieuwe gemeenschappelijke regeling.

Er wordt op dit moment nog niet gevraagd om enig besluit te nemen. Dat kan pas wanneer ook zaken als de inrichting van het algemeen en dagelijks bestuur, de stemverhoudingen, afspraken over maatwerk en dergelijke duidelijk zijn. Het college zal kritisch kijken naar het totaalplaatje en de effecten hiervan in de uitvoering.

Korte inhoud van de notitie

De nieuwe, klassieke gemeenschappelijke regeling is een collegeregeling. Dat wil zeggen dat er geen raadsbevoegdheden worden overgedragen. De gemeenteraden stellen de verordeningen en kader stellend beleid vast. De gemeenschappelijke regeling voert uit. Deze manier van samenwerken geeft meer mogelijkheden voor lokaal maatwerk, maar brengt ook verplichtingen met zich mee inzake goed opdrachtgeverschap.

Essentieel hierbij is dat een zekere mate van harmonisatie van beleid wordt bereikt om de uitvoering effectief en efficiënt te houden en schaalvoordelen te behouden.

De notitie geeft ook een voorstel voor de verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden (mandaat en delegatie). Voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam is hierbij belangrijk dat specifiek is opgenomen dat met betrekking tot het onderwerp 'inburgering' voor zowel onze gemeente, als voor Alblasserdam en Sliedrecht maatwerkafspraken gemaakt kunnen worden voor een deel van de uitvoering.

De financiële consequenties van de voorgestelde verdeling in bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn nog niet inzichtelijk te maken. Naast het traject van deze transitie loopt een traject om te komen tot een nieuwe kostenverdeelsleutel. Deze wordt naar verwachting eind mei voorgelegd.

De kaders van de nieuwe gemeenschappelijke regeling worden eind 2021 door de lokale gemeenteraden vastgesteld. Het is niet mogelijk dit dan nog te vertalen naar de begroting voor 2022. Wel kan er met een begrotingswijziging in 2022 gewerkt worden. Het proces van wijziging van verordeningen en nadere regels kan bovendien pas starten wanneer duidelijk is hoe de verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden er uit gaat zien. Vanaf 2022 kunnen inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd gaan worden. Hiervoor wordt een gezamenlijke planning en proces ontwikkeld.

Beoogd effect

Met het instellen van een nieuwe, klassieke gemeenschappelijke regeling krijgt de raad (weer) de mogelijkheid om kaders te stellen, te sturen en keuzes te maken. Ook is meer lokaal maatwerk mogelijk, waardoor regelingen beter toegesneden zijn op de lokale situatie en onze inwoners.

Daarnaast wordt het goede van de huidige samenwerking binnen de Drechtsteden behouden; het leveren van kwalitatief goede dienstverlening op onderdelen, verminderde kwetsbaarheid en het behoud van onze zelfstandigheid als gemeente en organisatie.

Argumenten

1. Deze hoofdlijnennotitie is de eerste mijlpaal in het proces richting een nieuwe gemeenschappelijke regeling. Onderdelen als de inrichting van het algemeen en dagelijks bestuur, de stemverhoudingen en kostenverdeelsleutels worden nog uitgewerkt en op een later tijdstip aan de raad aangeboden. Voor nu geeft deze Hoofdlijnennotitie voldoende richting voor de verdere uitwerking.

2. Voor de taken die bij de gemeenschappelijke regelingen zijn ondergebracht vindt nu getrapte besluitvorming plaats. Hierdoor zijn integrale kaders voor raden moeilijk te stellen. Colleges en gemeenteraden ervaren dat zij onvoldoende kunnen sturen en positie nemen op de beoogde doelen in het sociaal domein.

Daarnaast is er de behoefte om de inwoners van de gemeente weer echt centraal te stellen in aanpak en dienstverlening, zowel regionaal als lokaal. Hiervoor is het belangrijk dat het primaat van het

sociaal domein weer lokaal komt te liggen en dat we de kracht van de samenwerking op zo'n manier versterken dat het onze inwoners ten goede komt.

3. Met het instellen van een klassieke gemeenschappelijke regeling ligt verantwoordelijkheid voor het stellen van financiële en beleidsmatige kaders (weer) bij de lokale gemeenteraden. De mogelijkheden om lokaal maatwerk toe te passen worden ruimer, waardoor regelingen meer toegesneden kunnen worden op de lokale situatie en de samenleving beter bediend wordt. De nieuwe, klassieke, GR is een collegeregeling. Dat houdt in dat kaderstelling specifiek bij de raad ligt. Er kunnen daarnaast keuzes gemaakt worden om onderdelen te delegeren of te mandateren. In de hoofdlijnennotitie is een voorstel opgenomen rond nadere regels, beleidsregels en uitvoering. Dit voorstel is onder andere voortgekomen uit de ambtelijke en bestuurlijke dialoogsessies die in de aanloop naar het opstellen van de hoofdlijnennotitie zijn gehouden.

Kanttekeningen

1.1 De planning om te komen tot een nieuwe gemeenschappelijke regeling is heel strak, maar noodzakelijk om op 1 januari 2022 daadwerkelijk aan de slag te kunnen in de nieuwe vorm en de nieuwe raads- en collegeperiode goed te starten.

1.2 Pas op het moment dat het totaalplaatje duidelijk is kunnen wij de consequenties van deze nieuwe werkwijze inschatten en tot een besluit hierover komen.

Financiële informatie

Los van dit transitieproces loopt, als vervolg op de ontwikkeling van een nieuw financieel kader GRD/SDD, op dit moment een apart project in de regio met de opdracht om te komen tot "een nieuwe set aan verdeelsleutels voor de gemeentelijke bijdragen aan GRD/SDD die gebaseerd is op eenduidige principes en die breed draagvlak heeft bij de betrokken gemeenten".

Dit betekent ook dat op dit moment nog geen duidelijkheid bestaat over de financiële consequenties van de transitie en de gevolgen die lokale keuzes kunnen hebben.

Communicatie

Op 18 maart heeft in de raad een presentatie over de transitie naar de nieuwe gemeenschappelijke regeling plaatsgevonden. Op 6 april wordt voor de gemeenteraden een aantal workshops georganiseerd over de transitie. Colleges en gemeenteraden worden hierover verder geïnformeerd via de nieuwsbrief. Daarnaast worden hiervoor nog uitnodigingen verstuurd.

Vervolg

In mei van dit jaar wordt weer een informatieronde voor de gemeenteraden georganiseerd.

In juni volgen een bijeenkomst met workshops en een technische vragenronde naar aanleiding van de conceptteksten ten behoeve van de nieuwe GR.

Na de zomervakantie worden de definitieve teksten aan de gemeenteraden voorgelegd.

Openbaar

Ja

Bijlagen

-
1. Contouren van een nieuwe GR Sociaal 19-3-2021.pdf
 2. Concept reactie op de hoofdlijnennotitie.pdf